

at Ministeren har bevæget sig paa den rigtige Vej.

Der har altsaa været Iver fra den Side for at faa Ministeren til en Vejgrøft, og saa har der naturligvis været en Iver fra anden Side, som gaar ud paa at faa Ministeren til at anerkende en ensidig Politik, som vender sig med Frønt mod Jordbrugets virkelig berettigede Interesser. Der vil jeg gerne sige for mit Vedkommende, at lige saa bestemt en Modstander jeg er af den Politik, som ikke mindst i Krigstiden har givet sig Udslag i ganske ubændige Krav fra de enkelte Samfundsklassers Side, lige saa bestemt en Modstander har jeg været af den Betragtningmaade, som mere og mere eller oftere i hvert Fald har givet sig Udslag fra socialdemokratisk Side, og som gaar ud paa at underkende den Betydning for Samfundslivet, som den danske Landbefolkning har haft, og derigennem ogsaa underkende de Ofre, som Landbostanden faktisk har bragt, og som for mange Landmænds Vedkommende sikkert villigt har været bragte for at hjælpe hele Samfundslivet fremetter.

Jeg er saaledes ganske ude af Stand til at forstaa, at man kan mene, at det danske Jordbrug ensidigt har haft Forpligtelser til at skaffe den danske Befolkning det billige Brødprodukt, som ogsaa jeg erkender burde skaffes til Veje. Jeg kan ikke med min bedste Villie se, at man kan paalægge det danske Jordbrug saadanne ensidige Forpligtelser, og i de Bestræbelser, som Ministeren har udfoldet for at finde andre Veje, hvorved man ogsaa er i Stand til at faa andre til at yde Bidrag dertil, vil jeg gerne yde ham Støtte, idet jeg vil opfordre ham til at gaa videre ad den Vej. Her tales om Skibsfarten, som allerede har leveret nogle Bidrag dertil, og der er ogsaa i en Tale, der, saa vidt jeg erindrer, blev holdt af den højtærede Landbrugsminister, været anført, at Aktieselskaber med store Dividender passende kunde bidrage til at skaffe os alle det billige Brød. I saa Henseende vil jeg gerne henlede Ministerens Opmærksomhed paa, at her er sikkert et Omraade, hvor der trængtes til et Systemskifte, og hvor han med nogen Virkning kunde gaa ret angrebsvis til Værks. Det er saa almindeligt her i Landet, at Landmænd, der tjener godt, klager, og at

Købmænd, handlende og industridrivende og andre Samfundsklasser, der ogsaa i Krigens Tid har tjent godt, ogsaa klager. Men jeg giver ikke meget for disse Klager i Almindelighed, naar dog Situationen er, at der overalt er tjent godt, og at de Klager, der rejses, ikke kan betyde saa synderligt meget for os, der kender en lille Smule til selve Samfundslivets Økonomi. Det er ogsaa saaledes, at den ene Samfundsklasse beklager sig, idet den paastaar, at den anden Samfundsklasse har det langt bedre. Alt det kender vi udmærket godt. Der vil jeg anbefale Ministeren ikke at lade sig genné tilbage af de paagældende Erhvervs Tilbøjelighed til at ville skubbe det hele over paa Jordbruget og holde sig selv i Salveten. Jeg vilde med andre Ord henstille til ham, at han gjorde sig Umage for, at Dividendematadorerne, som spiller en ganske betydelig Rolle i Samfundslivet, og som ikke mindst beklager sig over de trykkende Tider, bliver Parthavere, paa rundelig Vis Parthavere i de Bidrag, som fra Samfundets Side skal ydes til det billige Brødkorn. Jeg kunde med andre Ord ønske, at ikke alene Skibsfarten forlods kom til at betale hertil, men at hele den Kreds af Aktieselskaber, hele det større Byerhverv, der knytter sig til de største Virksomheder, forlods kom til at betale rigeligt hertil, og en Lovgivning, der gik ud paa dette, og som nedadtil, i Mellemstanden, krævede Bidragene efter en faldende Skala, kunde jeg ønske. En Bestræbelse, der gik ud herpaa, vilde for det første være samfundsmæssigt berettiget og dernæst fordele de Byrder, som ellers væsentligt eller ensidigt kom til at ligge paa Jordbruget, over hele Samfundet. Der synes jeg, der er taget for skaansomt. Jeg kunde ønske, man gik videre ad den Vej; selv om man maatte være forberedt paa, at der blev skreget godt op og kom til at lyde Beklagelser over det, man maatte ofre, vilde man komme ind paa den rette Vej ved at lade disse Selskaber bidrage deres Del til det billige Brøds Fremskaffelse. Der er jo nemlig det Forhold, som jeg gerne vil bemærke, at Landmændene skal bidrage i den Henseende, hvad enten de har meget eller lidt; og det kommer vel ogsaa i nogen Maade til at gaa ud over Landmændene, ikke mindst de småt stillede jyske Landmænd, naar man kommer